

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران

عوارض حین همودیالیز

بیمارستان امام سجاد(ع) شهریار

شماره بیمارستان ۶۵۲۲۶۰۴۳

واحد آموزش سلامت

باز نگری دیماه ۱۴۰۱

پزشک تایید کننده : دکتر مسعود محمدی سراملو

متخصص داخلی

سایت بیمارستان

www.hospes.iums.ac.ir

گرفتگی عضلانی:

یکی دیگر از مشکلات شایع بیماران دیالیز گرفتگی عضلات حین دیالیز و معمولا پایان دیالیز می باشد. بیشتر در پاهاست ولی در دست و بازو و شکم هم می تواند ایجاد شود.

علل گرفتگی عضلانی:

۱-گرفتن اضافه وزن زیاد در زمان کم

۲-تشخیص اشتباه وزن خشک

۳-کمبود کلسیم و کارنی تین و اکسیژن و... این مشکل در بیماران سالمند، غیر دیابتی و مضطرب شایعتر است. توصیه ها:

پرهیز از اضافه وزن زیاد بین دو جلسه و رعایت محدودیت مایعات، استفاده صحیح از دارو هایی مثل کلسیم و کارنیتین و نیز ویتامین ای و ویتامین سی. دارو هایی مثل گاباپنتین، آمی تریپتیلین و... حرارت و گرم کردن ناحیه دچار گرفتگی، ماساژ و کشش از اقداماتی است که به کاهش این عارضه کمک می کند.

تنگی نفس:

یکی از مشکلات حین دیالیز است و در بیماران با اضافه وزن و عدم وجود ادرار شایع تر است. علل:

۱- افزایش وزن زیاد بین دو جلسه می تواند باعث جمع شدن مایع درون ریه ها و قلب و تنگی نفس شود. رعایت محدودیت مایعات مهم است.

۲- وجود بیماری های تنفسی مثل آسم

۳-وجود بیماری های قلبی

۴-همچنین در شرایطی مثل عفونت، تب و لرز و کاهش فشار خون هم بیمار می تواند دچار تنگی نفس شود.

سردرد:

با علل مختلف و معمولا در پایان دیالیز بیمار به آن دچار می شود:

۱-گرفتن سم بدن در دیالیزی ها در کوتاه مدت

۲-کاهش و افزایش فشار خون

۳-کاهش قند خون

۴- مصرف برخی دارو ها مثل دارو های قلبی

کاهش فشار خون:

یکی از مشکلات شایع بیماران حین دیالیز کاهش فشار خون می باشد. علل:

- ۱- افزایش وزن زیاد بین دو جلسه دیالیز و عدم رعایت محدودیت مایعات گرفتن این وزن زیاد در طول دیالیز توسط دستگاه سبب کاهش مایعات بدن و کاهش فشار خون، تهوع، استفراغ و گرفتگی عضلات می شود.
- ۲- در صورتی که بیمار وزن پایه خود را درست تشخیص ندهد و میزان اضافه وزن بین دو جلسه دیالیز را زیاد بگوید.
- ۳- خوردن غذا در بعضی بیماران به خصوص بیماران با فشار خون کمتر از ۱۰ می تواند سبب کاهش بیشتر فشار خون شود زیرا غدد بزاق در حین خوردن به جریان خون زیادی نیاز دارند و جریان خون روده ای نیز در حین خوردن افزایش پیدا می کند. این مسئله می تواند سبب کاهش فشار خون بیمار حین دیالیز پس از خوردن غذا

شود. توصیه می شود این دسته بیماران قبل از دیالیز غذای سبک مصرف کنند و در حین دیالیز از خوردن پرهیز کنند.

۴- بیماران قلبی که دارو های خاص گشاده کننده عروق و کاهنده فشار خون مثل ایزوردیل مصرف می کنند.
۵- اشتباه مصرف کردن مقدار دارو های ضد فشار خون تجویز شده توسط پزشک (در مورد میزان مصرف دارو های ضد فشار خون با پزشک و پرستار خود مشورت کنید).

۶- دارو های ضد فشار خون قبل از دیالیز مصرف نشود.
۷- کم خونی

۸- بیماران دچار مشکل قلبی

۹- تغییر وضعیت ناگهانی بیمار در طی دیالیز مثلا از خوابیده به نشسته یا ایستاده

افزایش فشار خون:

علل:

- ۱- افزایش وزن زیاد بین دو جلسه
- ۲- کم گفتن اضافه وزن به پرستار در طی جلسات متعدد و اجتناب از گرفتن وزن می تواند در دراز مدت سبب فشار خون بالا و شروع مشکلات قلبی و تنفسی در بیمار دیالیزی شود.
- ۳- مصرف نمک
- ۴- عدم مصرف صحیح داروهایی که به تنظیم کلسیم و فسفر در بیماران دیالیز کمک می کند مثل: رناژل،

کلسیتریول، کربنات کلسیم و ... می تواند به مرور سبب تنگی عروق و افزایش فشار خون در بیماران دیالیز شود.
۵- عدم مصرف صحیح دارو های ضد فشار خون

